روزنامه فرهنگی - اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
مدیر مسئول: یوسف قوچانی غروی

جام جم
پنجشنبه ۷ آبان ۱۴۰۵ | ۱۸ جمادی‌الاولی ۱۴۴۸
۱۲ صفحه روزنامه
سال بیست‌وهفتم | شماره ۷۴۵۵
Thursday | October 29 | 2026

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

غارت در اروپای گران

زندگی در اروپا چقدر گران شده است؟ از کوچک شدن قدرت خرید تا خشم خیابانی

افزایش هزینه‌های زندگی در اروپا، فشار بر خانوارها و عقب‌ماندن دستمزدها از قیمت‌ها، در سال‌های اخیر به یکی از نگرانی‌های جدی شهروندان این قاره تبدیل شده است؛ فشاری که در برخی اعتراضات اجتماعی با خشم خیابانی و حتی غارت فروشگاه‌ها همراه شده است. در شرایطی که قیمت کالاها و خدمات روزمره در کشورهای مختلف اروپایی به‌طور چشمگیری افزایش یافته، بسیاری از شهروندان احساس می‌کنند با وجود کار کردن، دیگر توان تأمین سطح زندگی گذشته خود را ندارند. آمارهای مربوط به تغییر قیمت‌ها و دستمزدهای واقعی از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۵ نیز تصویری از همین شکاف ارائه می‌کنند: هزینه‌های زندگی بالا رفته اما رشد قدرت خرید به همان اندازه نبوده است.

قیمت‌ها در اروپا چقدر بالا رفته‌است؟

براساس داده‌های موجود؛ قیمت کالاها و خدمات روزمره از سال ۲۰۰۰ تاکنون در اسپانیا ۷۸ درصد، در پرتغال ۷۱ درصد، در ایتالیا ۶۸ درصد و در فرانسه ۵۹ درصد افزایش یافته است. این ارقام نشان می‌دهند که هزینه زندگی در هر چهار کشور نسبت به ابتدای قرن به میزان قابل‌توجهی بیشتر شده است؛ هرچند شدت این روند در آنها یکسان نبوده است. اسپانیا با رشد ۷۸ درصدی قیمت‌ها در صدر این فهرست قرار دارد و پس از آن پرتغال و ایتالیا دیده می‌شوند. فرانسه نیز با افزایش ۵۹ درصدی قیمت‌ها، در مقایسه با سه کشور دیگر رشد کمتری را تجربه کرده است اما این موضوع به‌تنهایی به معنای آسان‌تر بودن زندگی برای خانوارهای فرانسوی نیست. سطح درآمد، هزینه مسکن، مالیات، خدمات عمومی و الگوی مصرف نیز در ارزیابی فشار اقتصادی بر شهروندان نقش دارند. نکته مهم این است که افزایش تجمعی قیمت‌ها در یک دوره ۲۵ ساله را نباید با نرخ تورم یک‌سال مشخص اشتباه گرفت. این ارقام نشان می‌دهد که هزینه‌ها در طول زمان چه تغییری کرده، نه این‌که قیمت‌ها در هر سال با همین سرعت افزایش یافته باشند.

دستمزدها؛ عقب‌تر از هزینه‌های زندگی

روی دیگر این تصویر، تغییر دستمزد واقعی است؛ شاخصی که افزایش درآمد را در نسبت با تغییر قیمت‌ها می‌سنجد و برای ارزیابی قدرت خرید اهمیت دارد. به گواه آمارها، دستمزد واقعی در اسپانیا بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۵ حدود ۲۰ درصد و در پرتغال ۱۹ درصد افزایش یافته است. ایتالیا رشد بسیار محدودتری را تجربه کرده و افزایش دستمزد واقعی در این کشور تنها ۷ درصد بوده است. در فرانسه وضعیت متفاوت است. طبق همین داده‌ها، دستمزد واقعی در این کشور طی دوره مورد بررسی ۵ درصد کاهش یافته؛ به این معنا که قدرت خرید ناشی از دستمزدها، در مجموع نسبت به نقطه آغاز دوره افت کرده است.

این ارقام در نگاه نخست ممکن است نشان دهند که اسپانیا و پرتغال عملکرد بهتری در حفظ قدرت خرید داشته‌اند اما برای نتیجه‌گیری قطعی باید به تفاوت روش محاسبه، نوع دستمزد مورد بررسی، مالیات، مزایای اجتماعی و هزینه‌های ضروری خانوار نیز توجه کرد. با این حال، پیام کلی داده‌ها روشن است: افزایش قیمت‌ها الزاما به معنای بهبود درآمد واقعی مردم نیست و حتی افزایش اسمی حقوق نیز ممکن است نتواند فشار هزینه‌ها را جبران کند.

چرا مردم با وجود کار کردن، احساس فقر می‌کنند؟

وقتی هزینه مسکن، خوراک، انرژی، حمل‌ونقل و خدمات ضروری سریع‌تر از درآمد قابل‌خرج خانوار افزایش پیدا می‌کند، سهم کمتری از حقوق برای پس‌انداز، تفریح، آموزش یا هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده باقی می‌ماند. در چنین شرایطی، حتی افرادی که شغل ثابت دارند ممکن است با ناامنی اقتصادی روبه‌رو شوند. برای خانوارهای کم‌درآمد، این فشار شدیدتر است؛ زیرا بخش بزرگی از بودجه آنها صرف نیازهایی می‌شود که امکان حذف یا کاهش جدی‌شان وجود ندارد. خانواده‌ای که بیشتر درآمدش را برای اجاره خانه و خرید مواد غذایی هزینه می‌کند، نمی‌تواند به‌آسانی با افزایش قیمت‌ها کنار بیاید. در مقابل، خانوارهای پردرآمد معمولا امکان بیشتری برای کاهش هزینه‌های غیرضروری یا استفاده از پس‌انداز دارند. به همین دلیل، میانگین‌های ملی به‌تنهایی تمام واقعیت را نشان نمی‌دهند. ممکن است اقتصاد یک کشور رشد کند یا میانگین درآمدها افزایش یابد اما بخشی از جامعه همچنان با کاهش محسوس سطح زندگی مواجه باشند.

از فشار اقتصادی تا اعتراض خیابانی

افزایش هزینه‌های ضروری زمانی به مسأله‌ای سیاسی و اجتماعی تبدیل می‌شود که شهروندان احساس کنند سیاست‌گذاران راه مؤثری برای مهار آن ندارند. اعتراض به قیمت‌ها، دستمزدها، هزینه مسکن و کاهش خدمات عمومی در چنین فضایی می‌تواند به نمادی از نارضایتی گسترده‌تر تبدیل شود. غارت فروشگاه‌ها در جریان برخی ناآرامی‌ها نیز ممکن است توجه رسانه‌ها را به خود جلب کند اما نباید آن را واکنش عمومی همه معترضان یا نتیجه مستقیم تورم دانست. برای توضیح هر رویداد مشخص، باید زمینه اعتراض، محل وقوع، رفتار گروه‌های حاضر و گزارش‌های معتبر درباره انگیزه‌ها و عاملان آن بررسی شود. فشار اقتصادی می‌تواند زمینه نارضایتی را تشدید کند اما به‌تنهایی توضیح‌دهنده همه اشکال خشونت یا تخریب نیست. در عین حال، نادیده‌گرفتن فشار معیشتی نیز می‌تواند به فهم ناقص اعتراضات بینجامد. وقتی بخش‌هایی از جامعه احساس کنند تلاش روزانه دیگر به بهبود زندگی‌شان منجر نمی‌شود، اعتماد عمومی ممکن است آسیب ببیند و شکاف میان شهروندان و نهادهای سیاسی عمیق‌تر شود.

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۴۸	نیمه شب شرعی: ۲۳:۰۶
غروب آفتاب: ۱۷:۱۲	اذان صبح فردا: ۰۵:۰۰
اذان مغرب: ۱۷:۳۱	طلوع خورشید فردا: ۰۶:۲۴

حکمت

امام علی(ع): هنگامی که باران حسادت ببارد فساد می‌روید./ اصول کافی

واحه

گفتی مرا به عشق که باید ز جان گذشت!
جانم تویی! چگونه توانم از آن گذشت؟/ آتش اصفهانی

شمیم رحمت

■ پیامبر اکرم(ص): هر کس بخشی از کار مسلمانان را بر عهده بگیرد و در کار آنها مانند کار خود دلسوزی نکند، بوی بهشت را استشمام نخواهد کرد./ الکافی

مشق عشق

■ شهید محمد حسین آزمون: بیایید قدر این عمر کوتاه خود را بدانید و خود را آماده سفر کنید. توشه و آذوقه و وسایل سفر را بردارید که آنجا هیچ چیز به درد نمی خورد. مبادا گول دنیا و زرق و برقش را بخورید که اگر گول بخورید، الحق بیچاره و بدبختید.

یادداشت

احمد میراحسان | نویسنده و پژوهشگر

بازی این مذاکره: هم استراتژی هم تاکتیک

این دیدار رؤسای پیمان مکه با دکتر رضایی را چگونه فهم کنیم تا به حقیقت تقرب جوییم و سر ملت کلاه نرود؟

اجازه دهید قبل از بیان براهین دو برخورد را کنار هم قرار دهم. برخوردهایی که ذاتا ضد همند.

۱ـ برخورد شاهدانه و عمیقا وفادار به انقلاب اسلامی و ولایت فقیه و در خط رهبری و در خدمت اهداف عالی استقلال و امنیت ملی و سیاست سرفراز و پیروز دفاعی سه امام.

۲ـ سیاست بارها رسوا و مفتضح تسلیم‌طلبانه منبعث از دلسپردگی به آمریکا و پذیرش ولایت شیطان و اسیر دشمن شدن!

امروز در برخورد به سفر رؤسای پیمان مکه که زائده و کاتالیزور پیمان ابراهیم است، موضع دکتر رضایی از نوع اول و وفادار به رکن رکین و تنها امکان استقامت حقیقی و متحد یعنی مطیع سیاست و خط رهبری است؛ و خط دکتر ظریف در برابر ابتکار امریکایی سه کشور؟ با اهداف چند وجهی، دقیقا نماینده خط نافذ سلطه صهیونی ـ آمریکایی است که منتظر دموکرات‌ها و چشم انتظار تسلیم ما به ارباب و کدخدای رو به موت نشسته است.

نگاه دکتر رضایی همان طور که در ادامه خواهم گفت نیازمند توجه و دقت‌هایی درباره نقش مذاکره در فرآیند فشل کردن ایران در دفاع از متحدان ما طبق تجربه لبنان است و اینکه مذاکره سبب ضربه به اقتدار یمن و سستی ما در یاری به متحد استراتژیک‌مان نشود. اما کلا بس هوشمندانه عاقلانه، واقعگرایانه و انقلابی است:

«۱ـ همکاری‌های منطقه‌ای از مدت‌ها قبل باید شروع می‌شد.

۲ـ سفر مقامات ارشد عربستان، ترکیه و پاکستان نشان داد تهدیدات آمریکایی‌ها تأثیرات زیادی بر کشورها ندارد.

۳ـ در پی مقاومت مردم ایران و اقتدار و پیروزی نیروهای مسلح فضای جدید مثبتی در منطقه و وضع جدیدی در برخورد با پاکستان و عربستان و ترکیه پدید آمد.

متن کامل

پیشخوان

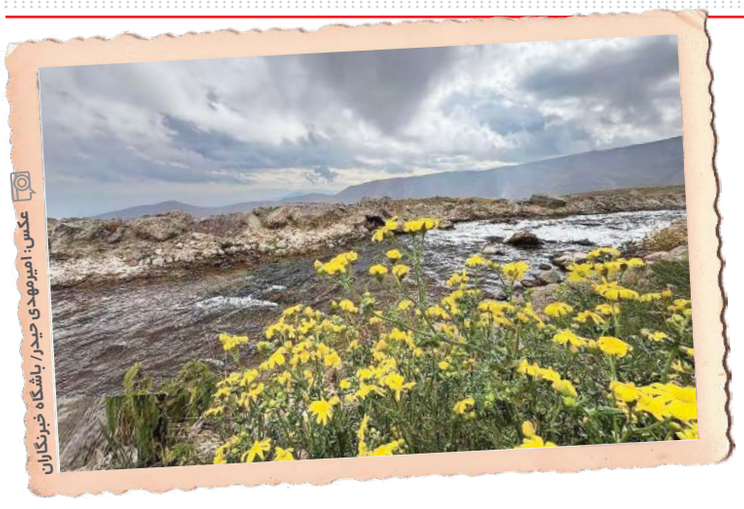
خاطره‌هایی پشت سکوت

«منظر پریده‌رنگ تپه‌ها»؛ درباره حافظه فقدان و دشواری مواجهه با گذشته

نویسنده: کازوئو ایشی‌گورو
مترجم: امیر امجد
نشر: نیلا
سال انتشار: ۱۴۰۵

«منظر پریده‌رنگ تپه‌ها» نخستین رمان کازوئو ایشی‌گورو، نویسنده بریتانیایی ژاپنی‌تبار و برنده جایزه نوبل ادبیات، داستانی آرام، رازآلود و عمیقا تامل‌برانگیز درباره حافظه، فقدان و دشواری مواجهه با گذشته است. این رمان که در سال ۱۹۸۲ منتشر شد، از همان ابتدا ویژگی مهم آثار ایشی‌گورو را آشکار می‌کند: حقیقتی که نه در روایت مستقیم، بلکه در سکوت‌ها، تناقض‌ها و خاطرات ناقص شخصیت‌ها پنهان است. داستان درباره ایتسوکو، زنی ژاپنی ساکن انگلستان است که پس از مرگ دخترش، به خاطرات زندگی گذشته‌اش در ناگازاکی بازمی‌گردد. او از آشنایی خود با زنی به نام ساچیکو و دختر نوجوانش ماریکو می‌گوید؛ روایتی که به‌تدریج با زندگی شخصی ایتسوکو و فقدان‌های او پیوند می‌خورد اما هرچه داستان پیش می‌رود، خواننده بیشتر درمی‌یابد که حافظه راوی لزوما تصویری کامل و بی‌طرف از گذشته ارائه نمی‌دهد. قدرت اصلی رمان در همین ابهام نهفته است. ایشی‌گورو به‌جای توضیح‌دادن همه‌چیز، خواننده را وادار می‌کند میان گفته‌ها و ناگفته‌ها ارتباط برقرار کند. فضای پس از جنگ جهانی دوم، سایه بمباران اتمی ناگازاکی و تغییرات اجتماعی ژاپن نیز به داستان عمقی تاریخی می‌بخشد، بی‌آن‌که روایت به گزارشی مستقیم از تاریخ تبدیل شود.

درجهت عکس

عکس: امیرمهدی حیدر/ باشگاه خبرنگاران

بهشت پنهان ایران

آلوارس، روستایی زیبا و دیدنی در استان اردبیل است که در دامنه رشته کوه‌های سبلان قرار دارد. این روستا ۱۲ کیلومتر با سرعین و حدود ۳۵ کیلومتر با شهر اردبیل فاصله دارد. در دل کوه‌های سرسبز اردبیل، جایی بالاتر از شهر پرطرفدار سرعین، منطقه‌ای وجود دارد که هر ساله در این فصل از سال، میزبان گردشگرانی است که به‌دنبال هوای خنک، آرامش مطلق و طبیعتی بکر و بی‌نظیر هستند؛ اینجا همان ییلاقات آلوارس است.

جهان

شهرت نوزاد سبیلو

■ انتشار ویدئویی از یک نوزاد تازه متولدشده با سبیلی پرپشت و چهره‌ای بزرگ‌تر از سن واقعی‌اش، به سوژه‌ای پربازدید در شبکه‌های اجتماعی تبدیل شده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

حادثه

خودروهای شناور

■ سیلاب ناگهانی در منطقه هاریکین ایالت یوتا، خودروها و کانتینرهای انبار را با خود برد و در محله به حرکت درآورد. بالا آمدن سریع آب، ساکنان را شگفت‌زده کرد.

کیوآرکد را اسکن کنید

حیات‌وحش

ترفندی که تله شد

■ پلنگ‌ها برای محافظت از شکار خود در برابر شیرها، کفتارها و لاشخورها، لاشه را به بالای درخت می‌برند اما این پناهگاه امن هم مانع مشکلات نمی‌شود.

کیوآرکد را اسکن کنید

ورزش

مبارز یک‌دست

■ یک ورزشکار هنرهای رزمی که تنها یک دست دارد، در مسابقات تایلند با قدرت و سرسختی با رقبای خود مبارزه می‌کند.

کیوآرکد را اسکن کنید

دوردنیا

نوسان‌گیری رفقای ترامپ از جنگ؟

معامله ۵۸۰ میلیون دلاری نفت پیش از تصمیم ترامپ درباره ایران

بازار نفت آمریکا با پرونده‌ای روبه‌رو شده که پرسش‌هایی جدی درباره احتمال استفاده از اطلاعات محرمانه دولتی برای کسب سود مالی ایجاد کرده است. معامله قراردادهای آتی نفت به‌ارزش حدود ۵۸۰ میلیون دلار، تنها ۱۵ دقیقه پیش از اعلام تصمیم دونالد ترامپ درباره به‌تعویق انداختن حملات به زیرساخت‌های انرژی ایران، توجه نهادهای نظارتی و قانون‌گذاران آمریکایی را به خود جلب کرده است. کمیسیون معاملات آتی کالای آمریکا در حال بررسی معاملات مشکوکی است که پیش از اعلام تصمیم‌های مهم دولت ترامپ درباره جنگ ایران انجام شده‌اند. با وجود ادامه تحقیقات، هنوز مشخص نیست چه افراد یا مؤسساتی پشت این معاملات بوده‌اند و آیا اطلاعات محرمانه‌ای در اختیار آنان قرار داشته است یا خیر.

معامله ۵۸۰ میلیون دلاری پیش از تغییر موضع ترامپ

یکی از موارد مهم این پرونده به ۲۳ مارس بازمی‌گردد؛ روزی که ترامپ اعلام کرد حملات برنامه‌ریزی‌شده آمریکا به زیرساخت‌های انرژی ایران را به‌تعویق می‌اندازد. این تصمیم می‌توانست چشم‌انداز بازار نفت را تغییر دهد؛ زیرا احتمال ادامه حملات به زیرساخت‌های انرژی ایران، نگرانی‌ها درباره عرضه جهانی نفت را افزایش داده بود. براساس گزارشی که فایننشال تایمز با استناد به داده‌های بازار منتشر کرد، حدود ۱۵ دقیقه پیش از انتشار پیام ترامپ در شبکه اجتماعی تروث سوشال، قراردادهای آتی نفت به‌ارزش تقریبی ۵۸۰ میلیون دلار معامله شده بود. افزایش غیرعادی حجم معاملات در فاصله‌ای کوتاه، به‌ویژه در قراردادهای نفت برنت و وست تگزاس اینترمدیت، توجه‌ها را به زمان‌بندی این تحرکات جلب کرد. پس از انتشار پیام رئیس‌جمهور آمریکا، قیمت نفت کاهش یافت؛ اتفاقی که می‌توانست برای معامله‌گرانی که از قبل روی افت قیمت حساب کرده بودند، سودآور باشد. البته ارزش کل قراردادهای معامله‌شده به‌معنای میزان سود کسب‌شده نیست و اطلاعات موجود نیز به‌تنهایی تخلف یا استفاده از اطلاعات محرمانه را اثبات نمی‌کند.

گزارش‌هایی درباره مداخله در تحقیقات

ابعاد دیگر این پرونده پس از انتشار گزارشی از بلومبرگ در ماه اکتبر مطرح شد. براساس این گزارش، یکی از منصوبان سیاسی در کمیسیون معاملات آتی کالا از کارکنان بخش نظارت بر بازار خواسته بود ارجاع گزارشی درباره معاملات مشکوک به بخش اجرای مقررات پس گرفته شود. این ادعا پرسش‌هایی درباره استقلال نهاد ناظر و چگونگی رسیدگی به پرونده ایجاد کرده است. اگر مشخص شود معامله‌گری با دسترسی زودهنگام به اطلاعات حساس دولتی از تغییرات قیمت نفت سود برده، موضوع می‌تواند به مساله‌ای فراتر از یک معامله غیرعادی تبدیل شود؛ با این حال، جزئیات منتشرشده به‌تنهایی نتیجه قطعی درباره وقوع چنین تخلفی به دست نمی‌دهد.

معامله‌های مشکوک پیش از آتش‌بس

نگرانی قانون‌گذاران آمریکایی به یک مورد، محدود نیست. الیزابت وارن و شلدون وایت‌هاوس، دو سناتور دموکرات، پیش‌تر خواستار بررسی معاملات غیرعادی پیش از اعلام تصمیم‌های مهم ترامپ در ماه‌های مارس و آوریل شده بودند. در یکی دیگر از موارد مورد توجه، پیش از اعلام آتش‌بس دوهفته‌ای با ایران در هفتم آوریل، معاملاتی در مقیاس حدود ۹۵۰ میلیون دلار با انتظار کاهش قیمت نفت انجام شده بود. پس از اعلام آتش‌بس نیز قیمت نفت تحت فشار کاهشی قرار گرفت؛ همزمانی‌ای که بار دیگر پرسش‌هایی درباره زمان‌بندی معاملات مطرح کرد.